

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1983

BRNO 1985

verozápadu. Napříč hřbetu ve směru jihozápad- severovýchod je široký zhruba 15 m. Kolem celého cenního pásu obhá o něco snížená plošina 3 - 4 m široká. Na jihozápadě a severovýchodě je ukončena příroznými příkrými srázy. Na jihozápadě a severozápadě, kde pokračuje hřeben, musely být vybudovány valy. Na severozápadě je za valem ještě příkop, který vyúsťuje na severní straně v další terasu opět 3 - 4 m širokou. Hrámek patřil s největší pravděpodobností k Vřesovicím nebo k zaniklé osadě Ranšperk, jejíž území později splynulo s vřesovickým. Ranšperk je poprvé zmínován k roku 1370; roku 1464 se již hovoří o pusté vsi.

Mittelalterlicher Hausberg bei Vřesovice /Bez. Hodonín/. Im Frühjahr 1983 entdeckten die Referenten, nordöstlich von Vřesovice auf einem schmalen bewaldeten Kamm, eine typische mittelalterliche Befestigung. Sie gehört zu Vřesovice oder eher zur Niederlassungswüstung Ranšperk.

STŘEDOVĚKÁ FORTIFIKACE NAD ČELADNOU V POLOZE ZVANÉ KOZINEC /okr. Frýdek-Místek/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Přibližně 2 km jz. od místní části Čeladná-Hamry, se na vysoké ostrožně nad levým břehem Čeladenky, nad úzkým průsmykem zvaným Těšava, na dlouhém táhlém nepřilíš širokém hřbetu východozápadního směru, v poloze s názvem Kozinec, nachází pozůstatky středověké fortifikace.

Její celková délka činí 130 m, šíře se pohybuje mezi 5 - 12 m. Dva ve skále vylámané příkopy ji dělí v podstatě na dvě samostatné části. Na straně západní, odkud byl jediný možný přístup, je šíjový příkop nejširší a nejhlubší a odděluje opevnění od okolního terénu. Druhý příkop na straně východní je užší a plytší, oba pak vymezují vlastní těleso fortifikace. Nad oběma příkopy se tyčí kamenné kupy, nejvyšší místa opevnění. Část východní je ukončena prudkými srázy na všech třech stranách.

Keramika, získaná v nevýrazné kulturní vrstvě na temeni hřbetu a v suťovém kuželu na severní straně představuje hrnce, hrnky, snad i mísy, poháry, zvonovité poklice i nádobkovité kachle. Na základě technologických znaků a profilace okrajů ji můžeme vročit do 14. - 15. stol. Železné předměty, které byly v poměrně dosti špatném stavu, jsou zastoupeny subtilním hrotem s trnem střely luku, přezkou se dvěma oky, zdobenou rytými svazky, různými typy hřebíků a amorfními zlomky.

Mittelalterliche Fortifikation ober Čeladná in der Flur genannt Kozinec /Bez. Frýdek-Místek/. Ungefähr 2 km südwestlich von dem Lokalteil Čeladná-Hamry, befinden sich auf einer hohen Sporenlage oberhalb des linken Ufers der Čeladenka, ober dem schmalen sog. Těšava Pass, auf einem langgestreckten nicht allzu breiten Rücken ostwestlicher Richtung, in der Flur Kozinec, Überreste einer mittelalterlichen Fortifikation.

Ihre Gesamtlänge beträgt 130 m, die Breite bewegt sich zwischen 5 - 12 m. Zwei im Felsen ausgebrochene Gräben trennen sie im Grunde in zwei selbständige Teile. Auf der Westseite, von wo der einzig mögliche Zutritt war, ist der Nackengraben am breitesten und am tiefsten und trennt die Befestigung von dem umliegenden Terrain ab. Der zweite Graben auf der Ostseite ist schmaler und seichter, beide grenzen dann den eigentlichen Fortifikationskörper ab. Ober den beiden Gräben ragen Steinkuppen empor, die höchsten Stellen der Befestigung. Der östliche Teil ist mit steilen Hängen auf allen drei Seiten beendet. Der gewonnene Keramikkomplex kann in das 14. - 15. Jahrhundert datiert werden.

VÝZKUM STŘEDOVĚKÉHO HRÁDKU LIPINA /K.Ú. FRÝDEK-MÍSTEK V ROCE 1983 /okr. Frýdek-Místek/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

V roce 1983 pokračoval na lokalitě zjišťovací výzkum započatý v roce 1982, o kterém bylo referováno v PV 1982¹.

Hrámek je zařazen v poměrně rovinatém terénu a od okolí oddělen, především na straně východní a částečně i jižní, příkopem, ještě dnes až 6 m hlubokým a 3 - 6 m širokým. Vlastní jádro, které bylo poněkud vyvýšeno nad okolní terén materiálem, získaným patrně při jeho hloubení, má přibližně oválný tvar maximálních rozměrů 35 m /S - J/ x 17 m /V - Z/. Strana západní povlovně klesá a společně se sirmější jižní stranou ji ohraničuje lesní potok, strana severní byla fortifikována říčkou Olešnou.

Bylo dokončeno odkrytí kamenné základové partie věžovité stavby o rozměrech 8 x 6,5 m. Uvnitř tohoto prostoru byla položena sonda o šířce 2 m, spojující východní a západní zeď. Pod svrchní humusovitou vrstvou se nacházela kamenná destrukce mocná 50 - 75 cm, která byla bez jakýchkoliv nálezu a nasedala na spečenou vrstvu o síle 35 - 55 cm, ve spodní části černější až šedší, výše výrazně červenou. Ne příliš kvalitně propálené kusy dřeva dokládají jeho pomalé doutnání pod touto destrukční krou. Ta byla nejmohutnější a nejvíce propálená u západní stěny, která tu byla přerušena, do výše 75 cm armována a opálena /45 cm/. Zdivo je lícované, spojované jilem a místy dodržuje rádkovací techniku. Jedná se patrně o nějaký výklenek či vchod, neboť šíře zdi činí pouze 70 cm, směrem severním ustupuje a pokračuje v síle cca 22 cm. Severozápadní roh s přilehlými částmi zdi je však tak destruován, že již nelze zjistit pů -

P ŘEHLED V Ý Z K U M Ů 1983

Vydává:	Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef P o u l í k
Redaktoři:	Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Řihovský
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová /pokud není na tabulce uveden jiný autor/
Na titulním listě:	stříbrné nákončí opasku z kostrového hrobu z období stěhování národů v Boroticích /okr. Znojmo/
Tisk:	Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo:	ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis:	400 kusů - neprodejně